

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
Serisori nefrancați nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se restituie
INSERATE
se primesc la Administrație în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Max. Angenfeld & Emmerich
Lerner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Krászós-kört).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicități mai dese după tarife
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA” ieșe în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nu colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare,
Teatrul Lăzii Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 14.

Brașov, Joi 20 Ianuarie (2 Februarie).

1905.

Confusiunea crește.

De când cu izbucnirea crizei guvernului și a parlamentului ungar, confusiunea de idei și planuri crește pe zi ce merge. Organele diferitelor partide emulează în a inventa mijloace de salvare a situației politice din lăuntru atât de încurcate. Presumtivii salvatori, corifeii parlamentari, țin discursuri și sunt intervievați din toate părțile.

Ce va fi cu parlamentul și cu viitorul guvern? Ce va fi cu liberalismul maghiar și cu pactul de la 1867? Ce va fi cu programul independist de la 1848? Kossuthiștii pretind a avea ei cheia în mână ca partidul cel mai numeros. Liberalii țiszașiști bătuți pretind a nu putea lăsa cheia din mână, pe câtă vreme ei sunt partidul cel mai numeros, care stă pe baza pactului de la 1867. Partidul clerical popular e convins la rândul său, că totul atârnă de la el, căci fără acest partid nu se poate realiza nici o formațiune a unei majorități, cu care se se potă guvernă. Deja se vorbește de un compromis cu partida kossuthistă, și așa mai departe.

„Consilierii intimi” ai monarhului sunt mult agitați de ceea-ce are să urmeze. Printre ei pare a avea un rol însemnat în descurcarea treburilor contele Iuliu Andrassy, Coloman Szell și poște și Iuliu Wlassits. Dér și contele Tisza va avea încă rolul său, nu ca șef al guvernului, ci ca șef de partid. Liberalii lui vor să-și ia inima în dinți și să dovedească, că partidul lor încă nu poște fi privit ca delăturat. Ei vreau să eșerciteze și în viitor o înviriunță însemnată asupra mersului lucrurilor, căci soluțiunea atârnă și de la ei. Chiar și Andrassy e de părere, că liberalii, între cari se numără și dînsul, nu și-au terminat încă rolul, că ei cu disidenți cu tot vor avea chemarea de a stărui și în viitor pentru susținerea pactului cu Austria.

Grija de căpetenie e déră: susținerea într'un mod ore-care a bazei de la 1867 și se crede, că de ore-ce și Kossuth cu ai săi sunt convinși, că încă pentru un șir de ani Ungaria nu e pregătită de a se pune în luptă economică cu Austria, vor fi gata și independenții a căuta o modalitate de a lipi o la spartă cu prună uscată, ca s'o mai ducă câtva timp.

În învălmășela acesta e lucru firesc, că Maghiarii n'au răgaz de a se ocupa mai de aprôpe și de cestiunea naționalităților său, cum dîc ei, mai apropiat de vederile și nisințele lor, cu „politica de naționalitate a Maghiarilor”.

Multe foi ungueresci se mărginesc a releva cu satisfacție fiasco, ce după ele l'a suferit politica acțiunilor din sinul naționalităților.

Noi înregistrăm aceste voci în resumat, la alt loc ca să se știe și să se cunoască cugetările și intențiunile lor și în aceste momente de crasă gravă, când mai mult ca ori și când precauțiunea le-ar impune de a fi cu mai multă considerație față cu naționalitățile.

Maghiarii n'au învățat nimic din experiențele trecutului și astăzi sunt prea preocupăți de marile succese ce le-astăptă pentru politica lor națională șovinistă, decât ca să potă privi lucrurile așa cum sunt, nu cum vréu și cum forțéază ei să fie.

Germania și tractatele comerciale.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung” spune, că nouele tractate de comerț vor fi supuse Reichstagului la 1 Februarie. Primul principiu al acestor tractate era să se ocrotéscă cât de mult produsele agricole și acest principiu a fost menținut cu stăruință în negocierile pentru reînnoirea tuturor tarifelor; el a isbitut atât de bine încât însăși industria se poște socoti ca satisfăcută. Tractatele cu Italia, Belgia, Elveția și România cuprind prescripțiuni cărora părțile contractante se obligă a nu le aduce nici o pedecă afară de casuri

excepționale, pentru import, export și transit. O inovație în toate aceste tratate, exceptându-se cel cu Rusia, este clauza arbitragiului introdusă pentru neînțelegerile privitoare la chestiunile de tarif.

Tractatele cu Italia, Belgia și România trebuie să între în vîgore șése luni în urmă. Diua n'a fost încă fixată. Ea poște curge de la 1 Ianuarie 1905, cel mult până la 1 Iulie 1906. Tratatul cu Rusia trebuie să între în vîgore douășpredece luni după schimbarea ratificărilor, cel mai târziu la 1 Iulie 1906. Tratatul cu Austro-Ungaria va intra în vîgore la 15 Februarie 1906. Durata tuturor tarifelor este fixată până la 31 Decembrie 1917.

Un nou factor.

Diarul »N. Fr. Pr.« ocupându-se de situația politică, ce s'a creat în Ungaria în urma alegerilor, relevéază ca pe un nou factor pe șeful partidului kossuthist, cel mai puternic partid astăzi în camera ungară.

Va trebui deci să se familiarizeze lumea politică — dîc »N. Fr. Pr.« — cum s'a familiarisat cu multe lucruri, cari înainte cu câte-va zile erau acoperite de ceta îndepărtării, și cu ideea, că acest bărbat nu trebuie calificat drept cetățen dintr'un alt veac, care gonéscă idealuri naționale, ci ca un factor real al prezentului, a cărui ministerialitate nu se mai consideră ca imposibilitate.

Insuși Kossuth s'a pronunțat erî la Mișcolț în sensul acesta, declarând totodată, că partidul său nu este nici antidi-nastic și nici nu s'a pus în opoziție cu tradiția.

Limbagiul acesta sună neobicinuit, însă decă ne reamintim, că contele Iuliu Andrassy a putut să ajungă ministru-președinte ungar și ministru comun de es-terne, cu toate că altă-dată fusese rebel și condamnat chiar la mörte, va trebui să recunoscem, că nu poște să fie nici aceea o utopie, că fiul lui Ludovic Kossuth reclamă pentru sine capabilitatea de a fi ministru, mai ales că saltul de la tatăl la fiu n'ar fi mai mare, decât saltul în sens invers de la vechiul conservator George

Apponyi la fiul său Albert, care astăzi s'a înrolat sub conducerea lui Kossuth.

Nu trebuie numai decât să admitem, că de la Stefan Tisza s'ar face deadreptul săritura la Francisc Kossuth, însă fapt este, că formațiunea guvernului viitor nu se va puté face fără concursul partidului independist... În tot cazul se impune un compromis cu partidul independist.

Este posibil, ca partidul independist, său o parte considerabilă a aceluia, să se decidă cu reserva programului său referitor la dreptul de stat și fără prejudiciul acestui program, — să se unéscă cu grupurile mai apropiate de el în punctul liberalismului și să alcătuéscă astfel o majoritate pentru rezolvirea problemelor urgente legislative, formând un cabinet în care și independenții să fie reprezentați.

Analogia o avem în unirea lui Coloman Tisza cu partidul Deak, cu care ocașiune Tisza a renunțat la »punctele Bihorene«...

Orî cum ar evolua lucrurile, un fapt nu se poște tăgădui, anume că Ungaria a întrat în era cabinetelor de coalițiune și că nici o combinațiune nu va puté să trecă peste partidul, al cărui program este separarea economică și de drept de stat a monarhiei.

Și noi în Austria, va trebui să ne conformăm după această nouă orientare.

»Telegraful Român« în doi numeri ai săi din urmă publică un articol intitulat »După conferență«, al cărui autor își face plăcerea a se năpusti cu pasiune ridicolă asupra diarului nostru, imputându-i o »ținută nealală și nedémnă«.

Mai curios și ridicol este, că »Telegraful Român« ridică o astfel de învinuire contra »Gazetei Transilvâniei« pe tema, că acesta ar fi tras la îndoială, că cei de la »Tel. Rom.«, cari împreună cu cei de la »Libertatea« și de la »Tribuna« din Arad au decretat activitatea la conferența delegaților români din 10 Ianuarie a c., sunt reprezentanții legitimi ai partidului național român.

Credeam, că nu mai poște fi îndoială despre aceea, că »Tel. Rom.« de la 1881 încóce, cu prea puțină întrerupere, a fost

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

(5)

Narcise albe.

De Iassy Torrand
Urmare.

De-odată își aduse aminte de bărbatul său, de cununia și călătoria sa de uncată, — și constată, că atunci n'a fost decât o copilă naivă, care a făcut fără împotrivire tot ceea-ce i-se cerea, fără să viseze măcar cât de dulce și cât de voluptuosă poște să fie viața pentru cel-ce știe să o trăiească conscient.

Însă de atunci s'a trezit și a devenit femeie pricepătoare, simțitoare și doritoare de a gusta fructele de pe pomul vieții.

Și pentru prima-ora se gândi cu conscientă deplină la celalalt, care a știut să-i deștepte patima adormită, la acela, care puse stăpânire pe sufletul ei. Și tresări la acest gând. Cum s'a putut întempla acesta? S'a furișat el în simțirile și în sufletul ei prin cântecul narciselor? Cum ar fi, decă ea ar fi liberă și decă el ar fi în adevăr

bărbatul ei? Ea se juca cu acest gând, zugrăvindu-și viitorul în tablouri atrăgătoare, și între acestea vorbele cântecului îi răscoliau întréga ființă, dulce și ademenitor... »în zorile unei Maii... în nopțile de Iunie«. Era într'o ameteală completă, simțurile îi erau slave tabloului, ce și-l alcătuia: De sigur el ar iubi-o altmintrea, el i-ar înțelege mai bine vijelia de sentimente ce-i mistuia tot internul. Cu superioritatea lui vehementă el ar subjugă-o, ar năduși-o cu sărutările lui pățimașe... Da, narcisele sunt înrudite cu sărutarea, mirosul lor îi inspiră par-că noțiunea sărutării. Acum înțelegea prea bine sarcasmul de-aséră, când el o întrebă, decă știe ce simboliséază narcisele. Și ea, credea, că sunt simbolul inocenței.

Cu ochii închiși și cu mâinile reci înțelește în pólă, Maria Magdalena visa, uitând de lume, uitând de sine! Era biserică rēcórósă, orî hainele și ghetetele ude pricina? Destul, că flori-flori îi treceau prin spate, făcând să svăcnéscă tînérul ei corp. Obrazii îi ardeau, buzele steteau în tredeschise, ca ale omului chinuit de sete.

Și plóia curgea și vâjăia fără curmare.

Pórta cea mare a bisericei se învîrti scărțăind în țîțini. Figuri cu hainele străbătute de plóie, cu umbrelele leorcă, întrau rënd pe rënd. Proletarii mahalalei! Pe aceștia nu putea să-i rețină nimica, nici furtuna și vijelia, să vină și de și la rugăciunile de Maii.

Fratele sacristanului aprindea încet făclile de cêră, aședate în candelabrele grele de bronz. Reflexele luminei scânteiau pe ornamentica aurită și pe columnele de marmoră. Din întunerecul mistic, resări d'asupra altarului principal o iconă. Umbra se separa de lumină, liniile șterse se cristalisau în conturile unor figuri mărimé naturale, cari la lumina făclilor, du-blată de amurgul furtunos de afară, se desfăceau din fondul sombru și eșiau cu o plasticitate palpabilă. Cineva se aședă cu umbrela-i udă în banca unde ședea Maria Magdalena. Atunci își veni în simțiri. Vedeniile se risipiră.

Maria Magdalena își ridică ochii și zări împrejmuită de rađe luminoșe o fe-

meie ingenunchiând pe un nour, la picioarele unui bărbat îmbrăcat în hlamidă strălucitoare, ținând în drépta o cruce. Și femeia care stetea așa ingenunchiată, cu capul dat îndêrét și cu fața îndreptată în sus, având o espresiune de sublimitate nedescrriptibilă, supraterestră, un amestec de iubire de mamă transfigurată și o închinăciune și implorare umilă, intimă, — ținea amêndoué brațele întinse și părea a se ruga.

A se ruga?... Pentru cine?

Maria Magdalena își șforță vederea, concentrându-și atențiunea spre a cunoșce ceea-ce se afla sub brațele întinse ale femeii.

Și vedu eșind la ivelă din amurg și recunoscú: Un complex întreg de edificii cu acoperișuri înalte, un turn înălțat spre ceriú — claustrul fraților misericordienți și biserica lor — biserica, în care ingenunchiau toate figurile acestea străbătute de plóie, copii, bêtănî, femei și bărbați isto-viți de munca zilei — și ea însăși cu cugelele ei încalcite, pățimașe, lumesci.

contrar declarat al partidului și al programului nostru național. E bătător la ochi, cum dăr, acum de-odată, această foie vine să invinuască »Gazeta« cu atitudine neală și nedemnă, fiind-că a rămas credincioasă partidului național și programului de la 1881. Ne vom răfui la timpul său cu »Tel. Rom.«, căruia nu i-am rămas nici-odată datorii.

Ținem a observa ađi numai, că autorul articolului din »Tel. Rom.« se pune în deosebită lumină, când, pentru a ne combate, citeză o pretinsă aserțiune a d-lui Mocsonyi, care este o tendențioasă născocire, ceea-ce rezultă neîndoios din declarațiile, ce le-a făcut acest distins bărbat politic al nostru cu privire la conferența delegaților din Sibiu.

Vedem că și »Drapelul« din Lugosiu intră cu mirare pe cei de la »Telegraful Român«, când și cătră cine »se fi ăis« d-l A. Mocsonyi, că conferența delegaților români de la 10 Ian. a. c. a fost »forul legal al partidului nostru național?»

Program nou — majoritate nouă.

Diarele maghiare opoziționale continuă a-se ocupa cu noua situație creată prin votul »națiunei« la alegeri. Cele mai multe din ele pretend să se formeze un guvern din toate partidele noiei majorități (oposiția), firesce și cu concursul partidului independist. Acest guvern va ave apoi datoria de a-și formula un nou program de guvernament, în care să se spună clar, ce așteptă »națiunea« de la regelē sēu.

După »Budapesti Hirlop« în acest program, care va trebui făcut cu concursul koșutistilor, cari sunt ađi partidul cel mai puternic și mai numeros, se se enunțe și pretindă de la Corónă:

- a) *Independența economică*, în formă de teritoriu vamal autonom.
- b) În *armata maghiară* limba și insigniile naționale maghiare.
- c) *Reforma reprezentanței esterne* pe baza parității, conform suveranității națiunei maghiare.
- d) *Separarea reprezentanței consulare.*
- e) *Curte maghiară în Budapesta.*

»Pe baza acestui program — ăice »B. H.« — s'ar putē garanta, că în Ungaria ar urma un period lung de ordine, muncă, progres și pace. Și decă Maj. Sa va da, pe o astfel de basă, însărcinarea de a-se forma un cabinet, atunci în amurgul vieții sale va transmite corónă, ce i-am pus'o pe cap înainte cu 37 ani, națiunei maghiare și va vedē minunū de însuflețire și iubire, cu cari Maghiarul îl va lua pe umerii sēi. Decă n'o va face acesta acum, va-trebuī s'o facă mai târđiu. Și ar fi pēcat, căci Majestatea Sa s'ar lipsi pe sine de cele mai frumoșe ăile ale vieții sale.

»Egytelertes« merge un pas mai de parte și amenință. Etă ce scrie: »Regele maghiar nu pōte sē vrē altceva, decăt ce

vrē »națiunea«. Acēsta vrē întărirea sa și a tronului. Dēr nu-i place împēratului austriac?... Da, a sosit timpul. Sē nu so-sēscă însă acel timp, când »națiunea« n'ar putē face altceva, decăt sē accepleze principiul de incompatibilitate stabilit de *Ladovic Kossuth*. Regele a ăis: sē judece »națiunea«. »Națiunea« a judecat, ēr regele maghiar nu se pōte juca cu cuvēntul dat.

Este interesant, că în cercurile politice din Budapesta se vorbesce despre posibilitatea de a-se face *alegeri nouē* dietale.

În ce privesce formarea noului guvern, ideile nu sunt încă în de-ajuns cristalisate în sīnul oposiției. Partidul independist stăruie pe lângă părerea, că în virtutea principiului majorității, pe el îl privesce dreptul de a guverna. Partidele din oposiție, cari stau pe baza de la 67 ăic, că partidul guvernamental trebuie sē țină sēmă de nusuințele independiștilor și sē concēdă mai ales teritoriul vamal independent, validitatea direcțiunei naționale în armată, lărgirea dreptului electoral și reforma parlamentară.

Naționalitățile în alegeri.

Vēdurăm, ce consecențe a tras organul victorioșilor koșutisti din participarea naționalităților în alegeri. Va fi de interes, credem, a cunoșce și părerea altui organ opozițional, apponyisto-koșutistul »Bud. Hirlop«.

Cronicarul săptămānal al acestui ăiar (Jancso Benedek) se ocupă pe două colōne cu mișcarea electorală a naționalităților și cu rezultatul acestei mișcări. ăice, că naționalitățile și-au pus candidați în vre-o 50 cercuri electorale, abia li-a succés însă a scōte din urnă vr'o 8 mandate. Căderea în masă a candidaților naționaliști o atribue cronicarul »slăbiciunei politice a naționalităților«, slăbiciune ce și-o acoperiseră până acum prin pasivitate. După pătania acēsta cronicarul crede, că naționalitățile se vor întorce ērași la pasivitate.

A fost bună însă și activitatea la ceva, — ăice mai departe cronicarul. Vēdēnd guvernul slăbiciunea nusuințelor naționaliste, nu va întorđia sē recurgă la mijlōce mai energice, ca sē strice cuiburile de viespi naționaliste. Se va îngriji mai departe de-o reformă a sistemului electoral, căci după părerea cronicarului, actualul sistem electoral, ar fi în favorul (!) naționalităților. Sē i-se dea adecă rasei maghiare posibilitatea de a reduce la minim »pericolul naționalist«.

Spune apoi câte verđi-nscate despre »pericolul naționalist« și despre serviciile ce li-ar fi adus naționalitățile acelor factori, cari se opun nusuințelor naționale maghiare. ēr cătră fine spune, că pe politicianii naționaliști i-ar fi atins penibil manifestarea impunătoare a voinței națio-

nale maghiare la alegeri, — adecă victoria koșutistilor.

Am reasumat vocea acēsta a fōiei apponyiste-koșutiste ca ceva caracteristic și ca sē se vadă cum aprecieză adversarii, din punctul lor de vedere, acțiunea naționalităților și rezultatul ei în campania electorală de deunăđi.

Evenimentele din Rusia.

În Petersburg pare a-se fi instăpānit ērași liniștea. Deținerile numēroșe, ce se fac ăilnic, arată însă, că revolta n'a fost total suprimată și că sunt temeri de o isbucni din nou.

Cu totul alt-fel stau lucrurile în celalalte orașe mari din provinciile imperiului.

Turburările au luat caracter serios în *Varșovia*, unde muncitorimea și poporul fac sē se reediteze scenele sāngerōșe din Petersburg.

În *Varșovia* a isbucnit greva generală. Munca a încetat în tōte fabricile și atelierile. Diarele nu mai apar. Masele revoltate se pōrtă fōrte provocător față cu miliția. În mai multe puncte ale orașului greviștii s'au ciocnit cu miliția, care fū silită sē descărce arma, la ceea-ce și muncitorii rēspunseră cu pușcături.

»Nova Reforma« scrie, că greviștii au bombardat cu pietrii ferestrele edificiilor statului. Grevă a luat caracter politic. Grupurile de muncitori jăfuesc prăvăliile. Grevă e generală în *Varșovia*. Se ăice, că în fruntea ei s'au pus elementele mai inteligente.

Numēroșe ciocniri au fost alaltă-eri între greviști și miliție. S'a sēvrișit și un atentat cu dinamită contra statuei Alexandru și a bisericei ruseci.

În decursul ăilei de eri, orașul *Varșovia* era în adevērată stare revoluționară. În cartierul muncitorilor, muncitorii înarmați au purtat o luptă crāncenă cu miliția. Muncitorii au împușcat pe ofițerul-comandant al cazacilor, Atunci miliția a dat salvă, care a produs o grozavă pustiire în rēndurile muncitorilor. Numērul morților și rāniților atinge cifra de 600.

Mari turburări au fost și în *Riga*. În nici o fabrică nu se mai lucrēză. Miliția a ucis prin focuri de pușci 60 muncitori și a rānit mai mulți de 200.

În *Paris* sunt la ordinea ăilei *meetingurile de protestare contra Rusiei* în a căror frunte s'a pus deputatul socialist Jaurès. Amicii alianței ruso-franceze se află în mare agitațiune și cer, ca guvernul sē nu admită ținerea astor fel de adunări. Eri, Marti, a fost aruncată — după cum se telegrafieză din Paris — o bombă cātră edificiul consulatului rusec din Paris; care a și explodat. Douē femei au fost rānite.

În *Madrid* au aranjat socialiștii mari demonstrațiuni înainte edificiului consulatului rusec.

În *Sofia* a ținut deputatul socialist Kirkow la o mare întrunire, o vorbire contra țarismului și pentru muncitorimea rusă.

În *Pragu* au ținut lucrătorii social-democrați o întrunire, cercetată de vre-o 1000 persoane, la care s'a vorbit asupra

evenimentelor din Rusia. După întrunire lucrătorii au demonstrat înainte redacțiilor diarelor ruso-file »Narodni Politika« și »Narodni Listy«.

În *Triest* a aranjat conducerea partidului social democrat manifestațiuni de doliu pentru victimele exceselor din Petersburg. Lucrătorii s'au declarat solidari cu muncitorimea rusescă.

În *Roma* s'au întēplat mari încēărări între polițiști și lucrătorii, cari au demonstrat contra Rusiei. Doi comisari și 10 agenți polițiști au fost rāniți. Poliția a interdiș ținerea unei adunări de protestare. Secretarul ministeriului de interne, interpelat în cameră în cestiunea acēsta, a rēspuns, că guvernul a oprit adunarea din considerațiuni de cuviință internațională.

Rēzboiul ruso-japones.

Despre luptele dintre Hunho și Șaho, începute la 25 Ianuarie se publică două rapōrte oficiale: unul al lui *Kuropatkin*, altul al mareșalului *Oyama*.

Etă cē spune *Kuropatkin* în telegrama, ce a adresat'o la Petersburg cu data de 29 Ian.:

— În sēra ăilei de 28 Ian. Japonesi au atacat pe ambele părți ale liniei ferate, însă după o oră de luptă au fost respinși prin focuri de tunuri și pușci. Pierderile nōstre au fost: 3 morți, 3 ofițeri și 32 soldați rāniți. În același timp inimicul înainte pe drumul Mandarinilor spre Sandiodza. *Ofensiva a încetat*. Eri sēra noi am îndreptat un atac contra Santaice și Labatai, spre ost de Sandepu. După un foc de artilerie, am făcut asalt și am cucerit *Santaice deplin*. Am cucerit și o parte din Labatai. Atitudinea trupelor nōstre a fost escelentă. Pierderi puține. Sub întunecul nopții și după-ce și-au resollvit problema, trupele s'au retras în Ciundi. N'am mai gonit pe inimic. La 27 Ianuarie o colōnă a nōstră a fost primită cu focuri de pușci din partea infanteriei japoneze lângă Kaigutai. Japonesi s'au refugiat în direcție sud-ostică. Am gonit pe inimic și l'am silit sē evacueze satele situate de-alungul drumului. Trupele ruseci *arrăjuns până* la Landungu, pe care îl stăpānia un detașament japones cu artilerie.

În decursul luptei Japonesi au îndreptat un atac contra uneia din bateriile nōstre. Un regiment rusec de cavalerie a atras asupra-și atențiunea inimicului. După ce am primit ajutorē, am început retrăgerea. — Generalul *Gripenberg* imi raportēză cu data de 28 Ian.: Detașamentele armatei a două manciuriene au atacat la 25 flancul stāng japones și au cucerit comunele întărite Kudzigudze, Haytace, Nanimei, Kaybotodza și Kayantame. Sēra la 11 am cucerit, după o luptă violentă, Kaygutay. La 28 am cucerit Santaice și Labatai, dēr Sandepu nu l'am putut cucerii, fiind-că Japonesi primiră ajutorē considerabile și au intrat în ofensivă, pe întrēga linie, între Kaygutay și Sandepu. *Lupta a*

Pentru aceștia se ruga decī Maica cerurilor.

Și pentru dēnsa?
Și pentru ce?

Maria Magdalena, care nu s'a rugat de ani de ăile, care nu se mai putea ruga, fiind-că i-se înviroșă inima, căđu involuntar în genunchi și își împreună mânăle pe banca înegrită de vechime, în care au ingenunchiat atâtea generațiuni și pe care mii de omeni și-au împreunat mânăle în dureri și sbucium, în bucurie și recunoscință.

Amintiri din copilărie îi treceau prin minte, din timpul eānd era la școlă călugăriștelor și împodobia împreună cu colegelē sale altarul Maicii Domnului — cu narcise albe.

»Scii când«

Un fior de spaimă îi trecu prin inimă și își acoperi fața cu mânăle. Ce? Nu mai pōte scāpa de acel cāntec?

Se dēdū semnul cu clopoțelul și orga începū sē cānte cu accente de tunet, apoi lāmurit, încet și majestos se auđi corul călugăriștilor: »Kyrie eleison«.

Ea asculta cu respirația oprită.

Și din tōte colțurile bisericei, ca dintr'o sută de isvōre, ca sē formeze un torrent, resăriau glasuri de copii, glasuri tremurătoare de moșnegi și suspine de femei unindu-se cu corul, ca un țipet de ajutor din o mie de voci, și țipetul acesta se înălță pe nouri fumuri de tamāie la aceea, care cu brațele întinse se ruga pentru toți cei ce alergau la dēnsa, — pentru toți cei osteniți și împovărați.

La dēnsa! Maria Magdalena nu putea altfel. Ea trebuia neconștient sē-și ridice ochii la tablou. Inima i-se prinse ca de o mână de fier. Nu-și aducea aminte, ca vr'odată un tablou sē-i fi impresionat simultan și atât de puternic tōte instinctele sale naturale și dobēndite prin educație: simțul artistic, fantasia și inima. Ea admira arta pictorului, prin care a scos în relief din fondul de nouri fața femeii ceresci atât de expresivă, atât de plastică, încāt pārea că trăiesce și respiră și că vorbesce în limbile omenilor și ale ingerilor. Dēr în frământarea și fierbințēla inimei, ea nu înțelega ce ăiceau glasurile.

Maria Magdalena admira compozițiunea, se simția răpită prin ideia sublimă și în același timp naivă, după care s'a alcătuit acest tablou. Și totuși era încă altceva, un cē sguduitor, care îi rēseoli adincimile sufletului, ceva ce nu putea sē esprime prin cuvinte, nu putea sē unēscă într'o noțiune.

Ca într'o viziune se vedea și pe sine însăși ingenunchiānd în mijlocul mulțimei de sēraci și îi venia sē-și ridice și ea glasul și sē strige în strimtorarea inimei sale. Sē se rōge, cum se rugau toți ceilalți.

O bălbăială se desprinsc de pe buzele ei, o dorință covișitoare o cuprinse, — da, voia sē se rōge, sē cēră a-ise acorda aceea, după ce inima ei jinduia cu atāta lācomie: plăceri, fericire, dragoste, tot ce visase ea tainic ăiva întrēgă.

»Sancta Maria — ora pro nobis«. — Cu un vājăit de talazuri, în flux și reflux, resuna corul pe la urechile ei. Ea pronunța mecanicesc rēspunsurile și căuta sē găsēscă cuvinte, pentru a esprima ceea ce o mistuia.

»Mater purissima — mater castissima«.

Tu Maica prea curată, tu neprihānită! Ah, ce pōte sē scie ea, cerēșca, despre dorul după fericirea pāmēntescă a unei femei pāmēntesci? Cum pōt ea, Feciōra, sē înțelēgă și sē cēră, ori sē dea așa ceva? Și totuși! Nu este ea ore milostivă și mijlocitoare pentru noi toți?

»Ascultă-mē, Maică cerēșcă, dā-mi ceea-ce doreșc! Lasă-mē numai odată, o singură dată, sē mai gust fericirea, dragostea, voluptatea vieții...«

Și cum își cuprinse pentru prima-ōră în cuvinte cugetele pēcătoșe, se întēplă ceva curios și neexplicabil. O iluzie optică — pōte pālpăitul unei făclii, sēu svācnirea unui fulger de afară, — dēr femeia surexcitată și tremurătoare vede par'că pe Maica Domnului întorcēndu-și capul spre dēnsa și cu fața palidă și desfigurată și cu mână întinsă spre dēnsa o gonesc de la sine.

Și par'că vede, că i-se mișcă buzele, spre a-i pronunța osēnda.

(Va urma).

durat două zile întregi. Am respins toate atacurile inamicului. Generalii Micenko și Kondratovici au fost răniți ușor.

— Maresalul Oyama telegrafiază la Tokio cu data de 29 Ianuarie: Rușii au atacat noaptea trecută trupele noastre de la Heykaytay, der i-am respins. Japoneseii au ocupat așii regiunea Heykaytay. Armata rusă s'a retras pe malul drept al fluviului Hun. Am făcut mulți prizonieri ruși. Pierderile sunt stabilite.

— Agenția telegrafică din Petersburg primesce din Saketun scirea, că armata rusă, care a atacat la 26 Ian. Sandepu, a cucerit cele mai multe din satele întărite. A pierdut însă 24 ofițeri și 1600 oameni. Partea mai bine fortificată a localității n'au atins-o Rușii, căci de aici se puteau folosi de tunuri și puscă-mașină contra Japoneseilor. Trupele rusești au evacuat Sandepu și au relăsat canoada.

Din scirile acestea, care în multe privințe se contradic, reiese că ofensiva Rușilor a dat de pedecă mari și că ei s'au retras erăși în pozițiile, ce le aveau înainte de atac.

După cum se depeșază din Londra atențiunea Japoneseilor se îndreptază erăși asupra operațiilor maritime. Japoneseii se pregătesc de primirea lui *Rojdestvensky*, în cas când acesta ar voi să înainteze spre ostul Asiei. Adevărat că în Tokio o asemenea întreprindere este considerată de foarte problematică, cu toate acestea însă se fac pregătiri pentru ori-ce eventualitate. S'au luat toate precauțiunile și s'au executat toate reparaturile. S'a înghetă o nouă flotilă submarină. Peste tot marina se află în stare mai bună, decât la începutul războiului. Până va sosi timpul ciocnirii cu vasele rusești, marina japoneză este ocupată cu sechestrarea vapoarelor engleze care furnizează Rușilor proviziuni, cărbuni și alte materiale la Wladiwostok. Admirala *Kamimura* se află din săptămâna trecută erăși în fruntea flotei. *Togo* plecă săptămâna aceasta să-și reia serviciul.

Din *Libau* se scrie diarului »Politiken« următoarele:

În luna Februarie va pleca de aici spre estremul Orient a treia escadră rusă sub comanda admiralului Negobatow. În Aprilie va pleca din Kronstadt a patra escadră. Societatea de navigațiune »Hamburg-America« va aproviziona ambele escadre cu cărbuni. Numeroase vapoare au fost deja încărcate cu cărbuni.

SCRIRILE DILEI.

— 19 Ianuarie v.

Serbarea societății agrare. Duminecă după amiază a avut loc la Ateneul din București serbarea împărțirii recompenselor espozanților cari au luat parte la esposițiunea »Societății Agrare«. Cu acest prilegiu s'a aranjat un concert, cu compoziții exclusiv naționale, în care partea cea mai însemnată a avut-o compozitorul și profesorul de cânt, d-l G. Ștefănescu, care a condus și o orchestră de ocazie. Corul bărbătesc al societății »Carmen«, acela al elevilor seminarului central și acela al societății pentru învățătura poporului român, și-au dat concursul la această serbare națională, rivalizând în executarea îngrijită a diferitelor bucăți. — toate de compozitori români din țară și de peste munți. D-l Ștefan Greceanu președintele societății, a ținut o cuvântare în care a mulțumit tuturor celor cari și-au dat concursul pentru reușita esposiției, er d-l Dr. Istrati, comisarul general al esposiției, a glorificat în cuvinte înălțătoare și bine simțite munca națională. Serbarea a luat sfârșit prin citirea listei recompenselor. Intre societățile premiate a fost și societatea corală »Carmen« de sub direcțiunea d-lui G. Chiriac.

Diplomați englesi în pericol de viață. Din *Varșovia* se anunță, că din incidentul turburărilor de Sâmbătă, viceconsulul englez *Muccenkain* a fost grav rănit de husearii ruși, trimiși la fața locului pentru suprimarea revoltei. De-asemena a fost atacat și consulul general englez, care a putut să scape numai cu mare greutate din mâinile husearilor, refugiându-se într-o casă particulară. Ambasadorul englez din Petersburg a protestat la ministrul rus de esterne contra brutalității soldaților ruși.

Maxim Gorki nu va fi agrățiat. În unul din numerele trecute am adus scirea, că scriitorul rus Maxim Gorki a fost arestat. Afară de Gorki a mai fost deținut și scriitorul rus Hessen. Guvernorul general al Petersburgului, d-l Trepow, primind zilele aceste în audiență o deputațiune de scriitori ruși, cari interveniseră pentru agrățierea celor doi scriitori, a declarat deputațiunii, că Gorki și Hessen vor fi trași în judecată pentru tradare de patrie și vor fi, după totă probabilitatea deportați în Siberia.

Din Berlin se telegrafiază, că scriitorul german L. Fulda a redactat un apel pentru salvarea lui M. Gorki, care va apărea în zilele aceste și va purta semnăturile mai multor persoane marcante din cercurile literare și artistice ale Germaniei în frunte cu Gerhart Hauptmann. Dumineca viitoare va avea loc în Berlin un mare meeting de protestare contra deținerii lui Gorki. Un alt apel lansat de diarul »Berliner Tgblatt« a fost semnat de membrii societății »Göthe«, de scriitorii H. Sudermann, O. Brahm și mulți alții.

Censură de profesor. D-l Mihail *Nemov* a dat zilele aceste cenzura de profesor la Academia comercială din Budapesta.

Nou doctor în medicină. D-l Virgil *Nemov* a fost promovat zilele trecute doctor în medicină la universitatea din Budapesta.

Magyar Szó — ars. Turdenii s'au suferat grozav pe diarul »Magyar Szó«. Fiindcă acest diar atacase pe preutul reformat *Eszterhazy Lajos* din Turda, care a găsit în favorul alegerei lui *Vertan*, câțiva unguri din Turda au ars exemplare din »Magyar Szó« și au declarat, că această foie e o rușine pentru diaristica »patriotică« maghiară.

Granatele rusești. Se scie, că cu ocaziunea atentatului din ziua Bobotezei în Petersburg, o mitralia a cădută tocmai lângă picioarele marelui duce *Wladimir*, care sta aproape de *Țarul Nicolae*. N'a explodat însă. Se dice, că marele duce făcând atent pe *Țarul la grăznică* întemplantare, acesta c'o eroică stăpânire de sine a răspuns: »*Bagă-o în buzunar, Wladimir*«.

Lovit de dambă la alegeri. Din *Szolnok*, unde a fost ales deputat un independist, se scrie următoarele: În decursul votării s'a prezentat la urnă și alegătorul *I. Gocs*, în etate de 90 ani, votând pentru candidatul opozițional. De abia votase și cădă la pământ mort. Nu mult după acesta s'a prezentat un alt țeran la urnă, care voia să-și dea votul pentru candidatul guvernamental. Nică nu ajunse să spună numele deputatului și cădă și el lovit de dambă, la pământ. Aflând despre această întâmplare sutele de alegători, cari staționau înaintea localului de alegere, corteșii independiști au lăsat faima, că acesta e bătaia lui *Dumnezeu*. Urmarea a fost — că puțini așa se scrie — că sute de alegători, cari erau să voteze pentru deputatul guvernului, și-au schimbat iute și degrabă »convingerea«, votând pentru candidatul koșuthist.

În Brad se va aranja o petrecere cu dans în hotel »Central«, la 30 Ianuarie (12 Februarie) 1905, în favorul »Fondului Dr. Iosif Hodoș« de la gimnaziul public român gr. or. din Brad. Comitetul aranjator: Dr. Pavel Oprea președinte, Dr. Ioan Radu secretar, Aurel Bratu cassar, Mihail Stoia controlor. Intrarea de familie 5 cor., de persoană 2 cor. Începutul la 8 ore seara.

Avis. Măne, Joi, fiind sâmbăta a apusenii, va sta deschisă în Brașov-cetate numai farmacia d-lui Franz Kelleman »La biserica albă« din strada Vămii nr. 8.

Teatru de varietăți. Trupa de varietăți a lui *Otto Kun*, care și-a început reprezentațiile la »Grand Hotel«, în vederea vizitelor familiare va da de-acum înainte reprezentațiunii în sala de la »*Gewerbeverein*«. Începutul mâne, 2 Februarie seara.

Despărțirea diecesei gr.-or. bucovinene.

Cernăuți 29 Ianuarie 1905.

În ziua de 20 Ian. n. au convocat cunoscuții agitatori Ruteni tineri în Cernăuți o întrunire populară, cu scop de a agita poporul rutenilor contra preoțimeii române și contra capului bisericesc gr. or. din Bucovina. La această întrunire, la care a participat și faimosul deputat dietal *Smal-Stocki*, care nici nu este de lege gr. or. ci gr. cat. s'au auzit din nou vechile »plângeri« ale Rutenilor, că ar fi persecutați și presurtați pe terenul bisericesc, că candidații la teologie de naționalitate rutenă li s'ar face greutate la primirea în se-

minar; că în satele rutene sunt trimși ca păstori sufletesci preoți români; că în bisericile din Cernăuți nu se predică desultor rutenesc, etc. Er la aceste toate sunt de vină metropoliții români din trecut, metropolitul actual, membrii români ai consistoriului, cari numai bine nu voiesc Rutenilor. Decă nu rămâne alta, decă ca Rutenii să ceară despărțirea diecesei în două, una română și alta rutenă.

Cine cunoște mai deaproape situațiunea Rutenilor în biserica gr. or. din Bucovina, acela scie, cât plătesc »plângerile« agitatorilor Ruteni, cari nici nu reprezintă totalitatea poporului rutenilor din Bucovina, deorece o parte mare din ei, așa numiți »Ruteni bătrâni« sunt mulțumiți cu situațiunea actuală. Causa că în numeroase parochii rutene sunt preoți români, se explică din faptul, că Rutenii, dispunând de o inteligență de tot mică, n'au preoți de naționalitatea lor și astfel consistoriul e constrins a plasa preoți români în astfel de comune, adeseori în contra voinței lor.

Poporul însă trebuie agitat — își dic ei — și în vederea acestui scop nu se dau înapoi dinaintea nici unui mijloc, fie acesta cât de murdar.

Foia bisericescă română »Viitorul« ce apare în Cernăuți vorbind de această întrunire scrie următoarele:

»Noi Români nu ne vom opune la o astfel de despărțire, decă va fi justă. Cu cât mai degrabă se va face această despărțire, cu atât mai favorabil pentru noi. Până acuma am pierdut prin unelirile de expansiune ale Rutenilor tineri o mare parte din terenul nostru românesc, sate întregi odată românești ca Poporăuț, Rărancea, Cernaucă etc. s'au rutenisat cu totul. Noi numai atunci vom pute salva ce avem și ne vom pute desvolta pe toate terenurile liber și nealterați de alții, decă vom rupe odată legătura bisericescă cu Rutenii, care a devenit astăzi prin intrigile unor agitatori ruteni tineri insuportabilă pentru noi. Legăturile bisericesci, cari au fost odată pentru Români și Rutenii ortodoxi din Bucovina legături de frăție și iubire evanghelică, de pace și bună înțelegere, sunt astăzi prin unelirile și mahinațiunile unor agitatori cosmopoliti ruteni fără simț și fără lege, nisce cătușe, cari ne-au ajuns până la gât și stau să ne nădușcă, decă nu le vom arunca cât mai îngrabă. Nu ne vom opune de loc unei atâr despărțiri a diecesei și, precum s'au adunat Rutenii de șau făcut pretenșiunile lor, așa trebuie să ne adunăm și noi Români de la Vlădică până la opincă și să ne precisăm și noi pretenșiunile noastre pe terenul bisericesc.

»Noi preoții Români, cari suntem în majoritate covârșitoare, împreună cu totă inteligența noastră numărată și cu poporul nostru trebuie să ne organizăm, ca să salvăm ceea-ce ne-a mai rămas și se nu admitem mai mult, ca să ni-se calce în picioare drepturile ce le mai avem încă pe terenul bisericesc.«

Incidentul de la Boboteză.

Din Petersburg se telegrafiază următoarele:

Ancheta făcută de comisiunea specială asupra incidentului din ziua de Boboteză a constatat, că prima baterie a brigadei de artilerie a făcut exerciții cu 6 tunuri și aruncătorii de proiectile.

Exercițiile sfârșindu-se, caporalul plutonului trebuia să curețe piesele, să le ungă și să le pună la loc. Acesta s'a făcut în al doilea și al treilea pluton; în primul pluton caporalul interimar a omis să curețe piesele și a pus tocurele.

La 6 Ianuarie comandanții plutonelor și apoi comandantul bateriei au sosit lângă baterie, când era gata de a se pune în marș.

Mai multe tunuri, cu deosebire din primul și al doilea pluton, s'au dus de dea salutul acoperite fiind cu tocurele lor cari n'au fost scoase de cât după-ce tunurile au sosit pe pozițiunea ce li-se hotărise.

Tunurile au fost încărcate fără să fie curățite. Comisiunea a găsit, că s'ar fi putut uita într-unul din aceste tunuri de la 17 Ianuarie o mitralie, căci în urma exercițiilor de tir tunul a stat în remizele artileriei.

Ancheta făcută de comisiune a constatat, în adevăr, că din cinci mitralii puse în tunuri în timpul exercițiului, numai patru au cădută, er una a rămas în tun. Acesta face să se presupună, că a cincina mitralie a rămas în tun până când acesta a fost pus pe pozițiunea ce i-se hotărise,

cu atât mai mult, cu cât tocurele tunurilor au fost scoase aci în prezența comandantilor.

Decă toate tunurile ar fi fost curățite, mitralia ar fi fost descoperită. Mitralia găsită pe zăpadă, dovedește că ea conținea proiectile de tir de instrucție și că ea a fost lansată din primul tun al primei baterii.

Comisiunea luând în considerare pozițiunile soldaților de la tunul al doilea, că primul tun după tragerea loviturii a avut un recul de doi pași, a conchis că descărcarea celui de al doilea tun poate lămuri toate împrejurările și determina culpabilitatea persoanelor participante, și de aceea o nouă instrucțiune a fost hotărâtă.

NECROLOG. Maria de Steriu, născ. Diamandi, după grele suferințe, s'a mutat la cele eterne Marți în 18/31 Ianuarie 1905 la 9 ore a. m. în anul al 64 al vieții. Ne împlinim trista datorie a însciința despre această durerosă pierdere, pe toți amicii și cunoscuții fericeite adormite. Rămășițele pământesci ale defunctei se vor ridica din casa proprie strada Orfanilor Nr. 12 Joi, în 2 Februarie n. (20 Ianuarie v.) la 3 ore p. m. și se vor depune spre vecinică odihnă în cimitirul bisericii Sfintei Adormiri din Gröveri.

Brașov, 18(31) Ianuarie 1905.

Intristata familie.

ULTIME SCIRI.

Sibiu, 31 Ianuarie. Așii s'au făcut alegerile în cele trei cercuri ale comitatului Sibiu. În cercul *Nochrich* a fost ales cu aclamațiune deputatul sas de până acum *Samuil Dörr*. În cercul *Cisnădiei* deputatul de până acum *Emil Trauschenfels*. În cercul *Christianului* lupta s'a dat între candidatul sas *Dr. W. Gresskovitz* și Românul *Dr. Nicolae Comșa*. Până seara la orele 5 numai o mică diferență de voturi era între candidatul sas și candidatul român.

Sebeșul-săsesc, 1 Febr. Alegerea în cercul acesta s'a terminat aseră. În momentul din urmă s'a pus din partea partidului liberal candidatura ministrului de comerț *Hieronymi* lupta s'a încins der între acesta și candidatul Românilor *Dr. Liviu Bran de Lemenyi*. Fie-care a întrunit cam la 500 voturi. *Hieronymi* a învins în cele din urmă, însă numai cu o majoritate de 27 voturi.

Budapesta, 1 Februarie. Au fost aleși până acum 137 deputați liberali, 165 independiști, 23 poporali, 11 partidul nou, 10 în afară de partide, 13 sași și 8 naționaliști.

La *Miskolț* contele *Tisza* a cădută față cu candidatul independist. Și în al doilea cerc din *Miskolț* a reușit un independist. La *Sebeșul-săsesc* a fost ales ministrul *Hieronymi*.

În cercul *Christian* (comit. Sibiu) a fost ales candidatul român *Dr. N. Comșa*.

Berlin, 31 Ianuarie. După sciri din Petersburg, *Țarul* a numit pe generalul *Foullon* guvernor general al *Varșoviei*.

Petersburg, 31 Ianuarie. Agenția telegrafică rusă anunță din *Saketun*: Atacul Japoneseilor a fost respins la *Landungsun*. Asaltul regimentului de cavalerie *Dagestan* contra unei baterii inimice, a fost reținut. Pierderile Rușilor de la 25—28 Ianuarie au fost de 10,000. Numai puține trupe au luat parte la luptă. Pierderile Japoneseilor sunt foarte mari. 300 Japonesei au fost făcuți prizonieri.

Tokio, 31 Ianuarie. Planul lui *Kuropatkin* de a impresura flancul stâng japonez înainte de ce acesta s'ar întări cu trupele de la *Port-Arthur*, n'a reușit. Japoneseii încercă acum a impresura ei flancul drept al lui *Kuropatkin*.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Călinarul Plugarului.

In editura tipografiei A. Mureșianu a apărut „Călinarul Plugarului“ pe anul comun 1905. — Anul XIII.

Ca și în anii trecuți, așa și în anul acesta — al treisprezecelea al existenței sale — „Călinarul Plugarului“, fidel numelui său, intră în casele cărturarilor și omenilor noștri de la sate și orașe, ca prin învățăturile și povețele din ramura economiei să le îmbogățescă cunoștințele și să-i îndemne la muncă rațională, servindu-le tot-odată de călăuză în viața practică. In afară de aceasta, cei cari se vor grăbi a-și procura „Călinarul Plugarului“, vor mai avea prilegiu de a-și petrece câte-va ore vesele și senine, cetind bucățile alese și instructive din partea literară și distractivă, anecdote în prosă și versuri, glume, povețe și diverse.

Conținutul „Călinarului Plugarului“ este următorul:

Cronologia anului. — Regentul anului. — Sărbătorile și alte zile schimbătoare. — Calculul sărbătorilor mai mari. — Posturile. — Urmăză partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului, la fie-care lună dându-se sfaturi despre lucrările, ce are să le facă economul, care ține să-și porțe economia după toate cerințele. — Taxele telegramelor și postale. — Taxele pentru pachete și pentru porto-tarif după greutate. In partea acesta se dau îndrumări cu privire la regulile de observat la trimiterea de scrisori, bani și pachete. — In rubrica despre timbre și taxă, se arată, ce anume timbre și taxe se cer la tot felul de petiții, documente etc.

Rubrica *têrgurilor* e și de rândul acesta foarte bogată. După datele oficiale și de nou îndreptate și publicate de ministerul de comerț, se arată *têrgurile* libere din Ardeal, Bănat și țera ungurescă, cu observațiunile necesare; apoi *têrgurile* din Bucovina și Ungaria, precum și *têrgurile* aranjate în serie cronologică (după lună).

Partea economică a Călinarului cuprinde următoarele articole din ramura economiei: *Cunoșterea pământului*, de Th. A. Bogdan; *Cultura rațională a cartofului*, de Gh. Manolescu; *Economul ca doctor*, de Ioan Georgescu; *Ingrijirea și pregătirea pământului în școala de pomi*, de A. Bolod; *Cultura macului*.

In partea literară se publică: „*Groșița, care i-a adus noroc*“, o frumoasă povestire de Jassy Torrund (trad. Oniță); *Ochii negri* (poveste) de E. Părăianu; *Legenda »Sțefan cel Mare și ingerii*. Urmăză *Anecdote populare și Glume*, de Marion Speranță și alți scriitori, în versuri și prosă.

— O ilustrațiune reprezentând vechea cetate a Huniadeștilor.

Se publică apoi *Povețe interesante și instructive pentru viața economică și casnică*. Câte-va sfaturi din ale bucătăriei și *Diverse*.

Partea restantă cuprinde anunțuri pe mai multe pagini.

Călinarul Plugarului costă exemplarul 44 bani + porto, și se vinde la Tipografia A. Mureșianu Brașov. Abonații țiarului nostru pot să procure călinarul și de-odată cu reînnoirea abonamentului la foia noastră.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Tragedia Calvarului de abat Henry Bolo traducere în românește de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețul 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto).

Nopti de érnă novele pentru popor, de George Simu. Conține novele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opșaguri, cât cioplite, cât pilite și la lame împărțite, de I. P. Reteganul. Vre-o 60 de poesii glumete. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schițe din Italia de Teodor Bulc, prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Poesii populare despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl. Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa omeșană, poesii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bogvariu. Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și arta de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

Trilby, roman în românește de Afinaela Tusia. Prețul 2 cor plus 20 bani porto.

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popórelor și aplicațiunile lor la națiunea noastră“ de Ioan Clinciu profesor în Bucuresci. Prețul 2 cor. (+ 10 bani porto.)

Cartea Sătenului, novele de Em. Pârdeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltóre“ novele și impresii de Vlahuța, cor. 1-25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. foia de cunoștințe folositoare de prof. I. Munsil-legat în păreți tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

Povestea despre prințul Ahmet al Kamel sau Pribeagul îndrăgostit Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto).

Buchetul, culegere de cântări bătrănesci și naționale de I. Pop Reteganul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

125 chiuturi de cari strigă feciorii în joc, de I. P. Reteganul. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Ianuarie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.50
Renta de corone ung. 4%	98.30
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.90
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. uug. cu premii	213.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	167.—
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de argint austr.	100.15
Renta de aur austr.	119.65
Renta de corone austr. 4%	100.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.75
Losuri din 1860.	—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.31
Acții de-ale Băncei ung. de credit	785.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit	673.50
Napoleoniori	19.10
Mărci imperiale germane	117.40
London vista	240.25
Paris vista	95.60
Note italiene	95.55

Cursul pieței Brașov.

Din 31 Ianuarie n. 1904.

Bancnote rom. Cump.	18.80	Vând.	18.88
Argint român.	18.60		18.80
Napoleoniori	19.06		19.10
Galbeni	11.20		11.30
Ruble Ruseset	2.53		2.54
Mărci germane	117.20		117.50
Lire turcesci	21.50		21.60
Soris. fonc. Albina 5%	101.—		102.—

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate

de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care ții? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Listă de bucate românească. De o cercetare numerosă se rogă C. R. GLIGORE CRISTEA, conducătorul restaurantului.

Nr. 3115—1904.

PUBICAȚIUNE.

Casele moștenitotilor după Nicolae Măcanu situate în Brassó cetate, strada castelului Nr. 50—52 induse în cărțile funduare ale orașului Brassó 31 și 32 Nr. Top. 4896, 4897, 4898, 4899, se vor vinde la licitație, publică orală, seu prin oferte, **Marți în 14 februarie 1905.** s. n. la 9 ore a. m. în cancelaria oficiului orfanal strada Porți Nr. 63,

Oferte în scris timbrate cu una cor. și provădute cu vadiu de 5%, după suma oferită se vor primi până în 14 Februarie 1905 la orele 9 a. m. de către conducătorul oficiului orfanal orășenesc. Tot acolo se poate vedea și condițiunile licitației și vândărei.

Brassó. Din ședința oficiului orfanal orășenesc ținută în 17 Ianuarie 1905. 3—3, 1622.

CUI ÎI PLACE

o față delicată și curată, fără pistrii o piele môle și un teint trandafiriu? Acela se se spele în fie-care ții cu renumitul săpun medicinal

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 mineri.)

dela Bergmann & Co. in Dresden și Tetschen a/E.

Se capătă bucată cu 80 bani, în farmaciile: VICTOR ROTH la „Ursu“, FR. STENNER la „Leu“, JUL. HORNUNG la „Arap“, TEUTSCH & TARTLER drog. farmacia W. LINGNER, I. B. MIRSELBACHER sen. in Brașov; in Sighișora.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Bud-pesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-32 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 8-7 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 4-59 m. dim. *)
- *) (Nu mai până în 15 Novembre)
- III. Trenul mixt la órele 11-35 m. a. m.
- IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la órele 6-50 séra. * (care circula numai la Predeal.)

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5.25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8-45 min. a. m.*
- *) (au legatură până la Ciuc-Ghimes)
- III. Trenul de per. la ora 2-50 m. p. m. (are legatură cu Ciuc-Szereda.)
- IV. Tren de pers. la rele 6-34 m. séra.*

Dela Brașov la Zărnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 5-26 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 4-52 m. dim
- II. Trenul de persoane la ora 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9-27 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Tren. de pers. la ora 7-28 min. dim.
- II. Trenul accel. la ora 2.18 min. p. m. (Are legatură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la ora 4-55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la ora 9-18 min. séra.
- V. Tr. accel. la órele 10-14 m. séra. (Numai până în 15 Novembre).

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legatură cu Ciuc-Szereda)
- II. Trenul de pers. la ora 1-59 m. p. m. (are legatură cu Ciuc-Ghimes).
- III. Trenul mixt, la ora 6-10 m. séra. *)
- IV. Tren mixt, la órele 10-1 m. séra.

Dela Zărnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la ora 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **orice comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in tola mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.